

Dzielnica Pierwsza Pismo Lokalne

WYDAWNICTWO BEZPŁATNE • ISSN 2657-8344
Numer 7-8 (268-269) • Kraków 2019

jedynka

Fot. B. Radziszewska

BUDŻET OBYWATELSKI MIASTA KRAKOWA

GŁOSUJ!

28 WRZEŚNIA – 7 PAŹDZIERNIKA 2019 ●

-
- ✓ NIEZALEŻNIE ILE MASZ LAT
 - ✓ NIE MUSISZ BYĆ ZAMELDOWANY W KRAKOWIE
 - ✓ GŁOSUJ PRZEZ INTERNET LUB W PUNKCIE GŁOSOWANIA

GŁOSUJMY – BO WARTO!

Tegoroczna, szósta edycja budżetu obywatelskiego Krakowa jest wyjątkowa pod wieloma względami. Mieszkańcy mają do dyspozycji największą z dotychczasowych kwotę pieniędzy – **aż 10 milionów złotych na zadania ogólnomiejskie i 20 milionów na zadania dzielnicowe. Nasza dzielnica ma aż 998 700 złotych do rozdysponowania** na cele wskazane przez mieszkańców. Zgłoszono wyjątkowo dużo zadań. W sumie 949 projektów, 224 ogólnomiejskie i 725 dzielnicowych. W tym roku nastąpiła bardzo ważna zmiana w regulaminie – **nie ma już ograniczenia wieku, więc głosować może każdy mieszkaniec Krakowa**, nawet niepełnoletni poniżej 16 roku życia.

W tej edycji powracamy też do **głosowania jesienią. Rozpocznie się ono 28 września i będzie trwało do 7 października**. Głosowanie będzie możliwe – jak dotychczas – za pomocą kart papierowych i za pośrednictwem dedykowanej platformy. W obu przypadkach będzie można wybrać trzy projekty lokalne i trzy miejskie i przyznać im od 1 do 3 punktów. Zadania, które uzyskają największe poparcie, zostaną wprowadzone do budżetu miasta według kolejności wyznaczonej liczbą punktów, aż do wyczerpania przeznaczonej puli środków. **Ogłoszenie wyników nastąpi 23 października**.

Dzięki budżetowi obywatelskiemu w naszej dzielnicy udało się sfinansować

m.in. atrakcyjne zajęcia dla różnych grup wiekowych i społecznych, poprawić bezpieczeństwo, wyposażyć ogólnodostępne place zabaw i siłownie, wzbogacić ofertę kulturalną, edukacyjną i sportową a także zadbać o tereny zielone.

Serdecznie zapraszamy do głosowania przez Internet albo odwiedzenia nas w jednym ze zorganizowanych przez Dzielnicę lub Urząd Miasta punktów do głosowania za pomocą papierowych kart. Pełna lista projektów poddanych pod głosowanie oraz platforma internetowa do głosowania znajdują się na stronie <https://budzet.krakow.pl/projekty>.

Małgorzata Bochenek

Przewodnicząca Komisji Budżetu Obywatelskiego i Konsultacji Społecznych Radna Dzielnicy I Stare Miasto

PUNKTY W NASZEJ DZIELNICY

Organizowane przez osoby z Rady Dzielnicy I Stare Miasto

Przed Teatrem Bagatela	Róg ulic Krupniczej i Karmelickiej	28.09. godz. 16.00–19.00	Dostępne dla osób z niepełnosprawnością narządu ruchu	Edyta Kruk
Wojewódzka Biblioteka Publiczna	ul. Rajska 1	2.10. godz. 12.00–15.00	Dostępne dla osób z niepełnosprawnością narządu ruchu	Edyta Kruk
Polski Związek Głuchych	ul. św. Jana 18	3.10. godz. 18.00–19.00	Tłumaczone na Polski Język Migowy, I piętro bez windy	Małgorzata Bochenek
Siedziba Rady i Zarządu Dzielnicy I Stare Miasto	Rynek Kleparski 4	30.09. godz. 14.00–16.00	II piętro z windą. Winda może być za wąska dla większych wózków elektrycznych.	Barbara Rzeźnik-Zarzycka
		1.10. godz. 16.00–19.00		Maciej Wicherek
		3.10. godz. 16.00–19.00		Maciej Wicherek
		4.10. godz. 16.00–19.00		Olgierd Sęczek
		7.10. godz. 12.00–21.00		Edyta Kruk, Barbara Rzeźnik-Zarzycka, Małgorzata Bochenek

Organizowane przez Urząd Miasta Krakowa i miejskie jednostki

Miejskie Centrum Dialogu	ul. Świętej Gertrudy 4
Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców // Інформаційний Пункт для Іноземців в Кракові// Інформаційний Пункт для Іностраницев в Кракові// Information Point for Foreigners in Krakow	ul. Batorego 2/28 pn., śr., pt.: 8:00-17:00 wt.: 9:00-19:00 czw.: 9:00-19:00 Dodatkowo: 28-29.09.2019 podczas wydarzeń dla studentów
Wieża Ratuszowa	Rynek Główny 1 - pn.: 10:30-14:00 wt.-nd.: 10:30-18:00
Dom Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów	ul. Helclów 2 - pn.-pt.: 7.30-15.00 sb.: 12.00-14.00
Biblioteka Kraków, Filia nr 1	ul. J. Dietla 80/82 - pn.-śr., pt.: 09:00-19:00 czw.: 12:00-19:00
Biblioteka Kraków, Filia nr 2	ul. Krakowska 29 - pn., śr., pt.: 09:00-19:00 wt.: 09:00-15:30 czw.: 11:00-15:30
Biblioteka Kraków, Filia nr 3	pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3 - pn.-śr., pt.: 09:00-19:00 czw.: 12:00-19:00 sob.: 09:00-14:00
Dolne Młyny	ul. Dolnych Młynów 10 w dniu 4.10 godz. 15.00 - 20.00

RAPORT Z REMONTOWANEGO MIASTA

PRZEBUDOWA ULICY KRAKOWSKIEJ

Odslonięto cały Most Królewski i dołączono jego inwentaryzację. Decyzję o dalszym postępowaniu podejmie Małopolska Konserwator Zabytków. Odkryte pozostałości budynku z przełomu XVIII i XIX wieku zmusiły wykonawcę do przeprojektowania odwodnienia. Na skrzyżowaniu ulic Dietla i Krakowskiej prace budowlane ustąpiły miejsca badawczym pracom archeologów. Na moście Piłsudskiego rozbierana jest betonowa płyta wypełniająca konstrukcję, zakończyły się prace nad pomostem. Konstrukcję naprawiono i pomalowano. Czyszczone są elementy konstrukcyjne pod pomostem. Prace zakończą się we wrześniu. W okolicach mostu powstają porfirowe chodniki, układane są krawężniki, powstała podbudowa drogi pomiędzy ulicami Podgórską i Węglową.

Przebudowa ul. Krakowskiej z węzłem Stradom i mostem Piłsudskiego miała trwać 10 miesięcy, a po ośmiu planowano oddanie torowiska. Roboty rozpoczęły się na początku marca 2019 r. Wykonawca deklaruje, że przywrócenie ruchu tramwajowego na całej ul. Dietla nie nastąpi wcześniej niż z końcem października. Konieczne jest stworzenie nowego harmonogramu prac w oparciu o decyzje Wojewódzkiej Konserwator Zabytków.

Od 31 sierpnia funkcjonują nowe linie tramwajowe: **72** (do Czerwonych Maków) i **79** (do Borku Fałęckiego), na których kursują wahadłowo wagony dwukierunkowe do przystanku Orzeszkowej. Zmieniła się trasa autobusu **752**, który kursuje na trasie Osiedle Podwawelskie – Starowiślna.

REMONT TRASY DO BRONOWIC

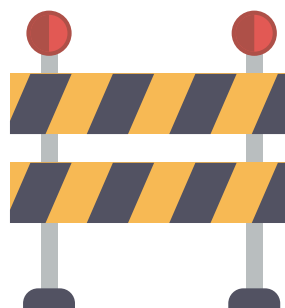
Około 7 października, po odbiorze technicznym torowiska na ul. Karmelickiej, do jeżdżących już do Bronowic autobusów dołączą tramwaje. Od tego dnia mają być stopniowo udostępniane autom osobowym nowe odcinki ulic. Około 14 października mają zakończyć się wszelkie utrudnienia. Na ulicach Krowoderskiej i Łobzowskiej w dalszym ciągu obowiązuje czasowa organizacja ruchu, ograniczenia parkowania i kontraruchu rowerowego. Zakończono naprawę nawierzchni u wylotu ulicy Karmelickiej na wysokości przystanku Bagatela.

Pełnopłatna linia **708** zastąpiła dotychczasowe nieodpłatne linie **713** i **704** na trasie do Bronowic (Bronowice Małe – Balicka – Bronowicka – Podchorążych – Królewska – al. Słowackiego – Łobzowska – Garbarska – Basztowa – Stary Kleparz (powrót: Basztowa – Krowoderska – al. Słowackiego).

Informacja o zmianach w komunikacji zbiorowej znajduje się na stronach: www.kmkrakow.pl www.ztp.krakow.pl

zaś o remontach na stronie: www.zdmk.krakow.pl/nasze-dzialania/dziennik-budowy/

designed by freepick

OD 22 WRZEŚNIA ZMIANY W STREFIE PŁATNEGO PARKOWANIA

Zarząd Transportu Publicznego w Krakowie informuje, że od niedzieli 22 września 2019 r. zmienią się zasady Strefy Płatnego Parkowania. Do SPP zostaną włączone nowe obszary – os. Podwawelskie i Zabłocie. Ponadto za parkowanie trzeba będzie płacić także w soboty.

Kolejne zmiany nastąpią w połowie grudnia – wtedy wzrosną opłaty za parkowanie. W podstrefach A będzie to 6 zł za pierwszą i każdą następną godzinę; w podstrefach B – 5 zł, a w podstrefach C – 4 zł.

Wzrosną też ceny abonamentów. W podstrefach A zapłacimy 500 zł, w podstrefach B – 400 zł, w podstrefach C – 300 zł. Łączony abonament na wszystkie strefy będzie kosztował 750 zł. Nie zmieni się natomiast abonament dla mieszkańców. Wciąż będzie kosztował 10 zł za miesiąc.

Komunikat ze stony: www.mobilnykrakow.pl/od-22-wrzesnia-zmiany-w-strefie-platnego-parkowania/

Opracowała Małgorzata Bochenek

KRAKÓW BEZ PLASTIKU. DZIAŁAJMY!

**Produkujemy coraz
więcej śmieci,
co ma zdecydowanie
negatywny wpływ
na nasze środowisko
i planetę.**

Ogromne ilości plastiku pływają w morzach i oceanach, tworząc wyspy wielokrotnie większe od Polski. Bardzo często te odpady trafiają na nasze stoły w wylowionych z akwenów rybach. Czas rozkładu plastiku to kilkaset lat, co znaczy, że od momentu jego wymyślenia jeszcze żadna plastikowa rzecz nie uległa rozkładowi, a produkujemy ich coraz więcej.

W trosce o środowisko i nasze zdrowie musimy jak najszybciej podjąć działania. Podczas sesji 10 kwietnia 2019 roku Rada Miasta Krakowa przyjęła przygotowany przeze mnie projekt uchwały „Kraków bez plastiku”. Zakłada on m.in. wyeliminowanie z użycia w Urzędzie Miasta Krakowa jednorazowych naczyń, sztućców i słomek oraz stosowanie w jednostkach miejskich papieru makulaturowego do drukarek.

To jednak nie wystarczy. Musimy działać wszyscy! Dlatego zachęcam państwa do włączenia się w tę akcję i ograniczenia zużycia plastiku oraz produkcji śmieci.

Więcej informacji na

www.krakowbezplastiku.pl

*Aleksander Miszański
Radny Miasta Krakowa*

10 wskazówek, jak zacząć i w prosty sposób zmienić nawyki dla dobra naszej planety

Pij wodę z kranu, korzystając z bidonów lub kubków wielokrotnego użytku.

Na zakupy bierz ze sobą bawełnianą torbę, nie używaj plastikowych torebek ani siatek.

Nie używaj jednorazowych plastikowych sztućców i talerzyków.

Kupuj produkty w opakowaniach szklanych lub metalowych.

Kupuj produkty w zbiorczych opakowaniach.

Kupuj odzież z naturalnych materiałów.

Jedzenie na wynos pakuj do własnych pojemników.

Nie używaj plastikowych słomek do napojów.

Wybieraj zabawki z naturalnych materiałów.

Unikaj kosmetyków ze sztucznymi składnikami.

ZWIERZYNIĘC ZAPRASZA GARBARY

Muzeum Krakowa zaprasza
od 21 września 2019 r.
do oddziału Dom Zwierzyniecki
przy ul. Królowej Jadwigi 41 na wystawę
poświęconą historii i rozwojowi Garbar,
dawnej krakowskiej jurydyki,
która obecnie leży w granicach
Dzielnicy I Stare Miasto.

Widok Górnych Młynów nad rzeczką Młynówką, istniejących dawniej między ulicami Łobzowską i Asnyka, wg stanu z 1900 r.,
mal. Zygmunt Wierciak, Kraków, 1947 r., ołówek, gwasz, MHK-509/III

Garbary przez wieki były ważnym dla Krakowa i Małopolski ośrodkiem przemysłowym. To położone na północny zachód od miejskich murów przedmieście największy rozkwit przeżywało na przełomie średniowiecza i czasów nowożytnych. Było najliczniej zamieszkałą i najlepiej rozwiniętą gospodarczo podkrakowską jurydyką miejską, a jej mieszkańców charakteryzował wysoki stopień specjalizacji zawodowej. Swoją nazwę zawdzięczało osiedlającym się tutaj garbarzom.

Prezentowana w Domu Zwierzynieckim wystawa składa się z dwóch części. Pierwsza, zatytułowana *Przedmieście*, dotyczy powstania Garbar, ich rozwoju i funkcjonowania cechów rzemieślniczych, których działalność zależała od przepływającej przez jurydykę Młynówki Królewskiej. Poruszane jej wodami młyny – Dolny, Górny i Dębny – napędzały gospodarczy rozwój przedmieścia i Krakowa.

Garbary miały własny ratusz. Jego budynek przy ul. Karmelickiej 12 zachował się do dziś. Na wystawie przedstawione zostaną oryginały i kopie dokumentów, które poświadczają funkcjonowanie w tym miejscu urzędu wójtowsko-ławniczego. Cyfrowa rekonstrukcja przedmieścia, przygotowana przez muzealną Sekcję Wizualizacji Cyfrowej, ukaże Garbary z połowy XVII w., tuż przed ich

zniszczeniem przez wojska szwedzkie w 1655 roku.

Niemyim świadkiem historii są obiekty archeologiczne wydobyte na terenie Garbar. Na ekspozycji zostaną przedstawione: przywileje królewskie dla garbarzy, cechowe buzdygany, wota, wilkomy, a także wyroby garbarskich rzemieślników, np. garnki i kafle.

W następnej odsłonie pokazane zostanie życie religijne mieszkańców Garbar i świątynie na tym terenie. Zaprezentowane zostaną m.in. dokumenty fundacyjne i księgi związanego z kościołem Karmelitów na Piasku Bractwa Matki Boskiej Szkaplerznej oraz dewocjonalia z klasztoru Kapucynów.

Druga część ekspozycji, *Dzielnica*, obejmuje okres od początku XIX w. do współczesności. Zostaną tu przedstawione zmiany urbanistyczne i społeczne, które nastąpiły po włączeniu przedmieścia w 1800 r. do Krakowa i jego przekształceniu w miejską dzielnicę, wstępującą odtąd pod nazwą Piasek. Po włączeniu do Krakowa przystąpiono do zabudowy głównych ulic dzielnicy, m.in. Karmelickiej i Krupniczej, a także ulic z nimi sąsiadujących. Wytoczono nowe ulice, m.in.: Batorego, Siemiradzkiego, Sobieskiego, Jabłonowskich, Czystą.

W związku z przekształceniem w drugiej połowie XIX w. Piasku w nowoczesną mieszkaniową dzielnicę Krakowa, zmienił się przekrój społeczny

jego mieszkańców. W jednej z odsłon wystawy skupiamy się na ostatnich latach XIX i trzech pierwszych dekadach XX wieku, kiedy mieszkali tutaj i tworzyli znane osoby związane z życiem artystycznym i naukowym Krakowa. Na przykładzie prowadzonych tu artystycznych salonów prezentujemy świat krakowskiej bohemy, reprezentowany przez rodziny Przybyszewskich, Żeleńskich, Estreicherów, Weissów i Mehoferów.

W XX w. na Piasku rozwinęły działalność placówki teatralne i kulturalne. Do dziś na rogu ulic Karmelickiej i Krupniczej działa Teatr Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego, którego początki sięgają 1919 r. Jego założycielem był Marian Dąbrowski, wydawca i redaktor *Ilustrowanego Kuriera Codziennego*. Secesyjna aranżacja wnętrza to dzieło krakowskiego malarza i grafika Henryka Uziembły. Fotografie, programy i afisze to ciekawe pamiątki z początków działalności teatru. W 1945 r. w budynku przy skrzyżowaniu ulic Krupniczej i Skarbowej rozpoczął działalność Teatr Lalki, Maski i Aktora Groteska. Na wystawie zobaczymy oryginalne kostiumy i maski z tej placówki. Budynek przy ul. Krupniczej 22 był siedzibą krakowskiego oddziału Związku Zawodowego Literatów Polskich. W kamienicy, nazywanej *Domem 40 Wieszczów*, po wojnie schroniło się

Widok ul. Karmelickiej – na pierwszym planie kamienica Pod Pająkiem, nr 35, autor niezany, 1905r., MHK-536/VIII k

i mieszkało wraz z rodzinami wielu pisarzy, m.in. Konstanty Ildefons Gałczyński i Tadeusz Różewicz. Na wystawie będzie można zobaczyć Domową (Gromadzką) Książkę Meldunkową z lat 50. XX w., w której widnieją nazwiska mieszkańców Domu Literatów.

W drugiej połowie XX w. Piasek został włączony do Dzielnicy Śródmieście, a obecnie stanowi część Dzielnicy I Stare Miasto. Od tego czasu pełnił rolę dzielnicy mieszkaniowej. Znajdowało się tu wiele sklepów. Niektóre, np. sklepik Edwarda Mola, swoją niezapomnianą aurą wpływały na swoisty koloryt i atmosferę dzielnicy.

W ostatniej odsłonie wystawy będą prezentowane fotografie i wspomnienia osób tu mieszkających lub zawodowo związanych z tym miejscem. Pozwolą one od środka spojrzeć na życie na tym terenie w drugiej połowie ubiegłego wieku i obecnie.

Wystawa będzie czynna od 21 września 2019 do 17 maja 2020 r. Szczegóły na www.muzeumkrakowa.pl.

dr Walery Bubień, kurator wystawy

Gmach Związku Młodzieży Rękodzielniczej i Przemysłowej księdza Kuznowicza przy ulicy Skarbowej w Krakowie, Agencja Fotograficzna „Światowid”, 1938 r., MHK fs2191-IX

Dom Plastyków przy ul. Łobzowskiej 3, Antoni Pawlikowski, ok. 1935 r., MHK fs16925-IX

Widok z ul. Podwale w kierunku ul. Dunajewskiego, fot. Henryk Hermanowicz, l. 50/60. XX w., MHK-Fs21699/IX

Fot. Marta Chlanda

BURMISTRZ NOCNY

**Do jego zadań
miałoby należeć
rozwiązanie
takich problemów
jak: zakłócanie
porządku i ciszy
nocnej, poprawa
bezpieczeństwa
w miejscach
najczęściej
odwiedzanych nocą
oraz zwiększenie
efektywności
komunikacji nocnej.**

Tomasz Daros: Zaproponował pan powołanie w Krakowie instytucji burmistrza nocnego. Czym miałby się on zajmować?

Aleksander Miszalski: Burmistrz nocny to nie byłby jeden człowiek tylko komisja, grupa ludzi z kimś na czele. Ich podstawowe zadania to koordynacja życia nocnego. Obecnie swoje robi straż miejska, swoje policja, niezależnie działają knajpy, puby, komunikacja. Na styku nocnego życia miasta i życia codziennego mieszkańców centrum powstaje jednak wiele problemów – z hałasem, z brudem, z alkoholem, z brakiem miejsc parkingowych itp. Burmistrz nocny miałby te problemy rozwiązywać.

T.D.: Czy podobne rozwiązanie zastosowano w innych polskich lub europejskich miastach?

A.M.: Podobne rozwiązanie z powodzeniem funkcjonuje w wielu miastach europejskich, amerykańskich, azjatyckich: Tuluzie, Londynie, Singapurze, Amsterdamie, Tokio, Nowym Jorku. W naszej części Europy burmistrzów nocnych powołały Praga i Bratysława. Miasta, które mają podobne problemy

jak Kraków, z sukcesami wdrażają te rozwiązania.

T.D.: Kiedy możemy się spodziewać powołania burmistrza nocnego w Krakowie?

A.M.: To zależy od Prezydenta. Rada Miasta przyjęła uchwałę, w której proponowaliśmy powołanie burmistrza nocnego przed kolejnym sezonem turystycznym. Wojewoda tę uchwałę uchylił. Pan Prezydent może jednak, bez względu na wszystko, burmistrza nocnego powołać. Nie potrzebuje do tego uchwały.

T.D.: Czy Rada Miasta podejmie ponownie inicjatywę uchwałodawczą w tej sprawie?

A.M.: W tej uchwale nie ma czego poprawiać. Na ostatniej sesji przyjęliśmy uchwałę o skierowaniu skargi do sądu na jej unieważnienie. Poczekamy na wyrok, a jeśli się okaże, że trzeba będzie napisać nową uchwałę z konkretnymi zmianami, to tak zrobimy. Burmistrz nocny jest instytucją, która może w sposób efektywny ulżyć mieszkańcom centrum i znaleźć rozwiązania problemów, które ich trapią.

UMYSŁ BEZ GRANIC

**Erasmus+ w II LO
im. Króla Jana III Sobieskiego**

Dobiega końca realizowany przez nauczycieli naszej szkoły i finansowany ze środków unijnych programu Erasmus+ projekt *Umysł bez granic – nowoczesna szkoła w wielokulturowej Europie*.

Uczestnicy projektu wzięli udział w kursach językowych i językowo-metodycznych w Wielkiej Brytanii, Irlandii, Austrii i na Malcie, starając się rozwinąć swoje kompetencje językowe i międzykulturowe.

Nasze działania w szkole i poza nią miały na celu kształtowanie postawy tolerancji i otwartości wobec innych kultur i religii, czerpanie z ich bogactwa i znajdowanie wspólnych wartości. Pragnęliśmy zbudować w szkole atmosferę odporną na obecne w przestrzeni publicznej poglądy nacjonalistyczne, ksenofobiczne i rasistowskie.

W ramach projektu współpracowaliśmy z krakowskimi instytucjami walczącymi ze stereotypami i uprzedzeniami, przygotowaliśmy lekcje

wychowawcze o postawie tolerancji, otwartości i dialogu międzykulturowego (*Inny nie znaczy obcy, Polacy a mniejszości narodowe, Tożsamość Polaka i Europejczyka, Wolność słowa a odpowiedzialność za nie*), organizowaliśmy debaty oksfordzkie i obrady Sobieskiego Parlamentu. Nauczyciele i uczniowie korzystali z oferty krakowskich festiwali (*Festiwal Conrada, Festiwal Kopernika, Festiwal Miłozsa, Festiwal Kultury Żydowskiej*), doświadczając atmosfery międzykulturowego porozumienia, dialogu i wzajemnej inspiracji oraz uświadamiając sobie, że nauka i sztuka mogą łączyć w wielokulturowej Europie.

O naszych działaniach, m.in. o wykorzystaniu platformy eTwinning i mobilności typu job shadowing można przeczytać na blogu *Umysł bez granic*.

Zapraszamy! Wystarczy wejść na stronę www.sobieski.krakow.pl i kliknąć w ikonkę Erasmus+.

Agnieszka Naborczyk

Uczestnicy projektu. Fot. Małgorzata Sobolewska

Kurs 2. Fot. Agata Reichert-Zaczek

DARCZYŃCY DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ IM. LUDWIKA I ANNY HELCLÓW UHONOROWANI

8 lipca 2019 roku uroczystie odsłonięto tablicę upamiętniającą darczyńców Domu Pomocy Społecznej im. Ludwika i Anny Helclów, państwa Barbarę i Zenona Hajdugów.

Fot. Bogusław Świerżowski / krakow.pl

Zenon Hajduga urodził się w Nowym Brzesku. Od najmłodszych lat interesował go taniec. W szkole średniej i na studiach należał do zespołów baletowych. W 1954 r. został zaangażowany jako tancerz do zespołu organizowanego przez Krakowskie Towarzystwo Operowe. Przez balet poznał swoją żonę Barbarę. W 1960 r. stworzyli duet artystyczny, który nazwali *Zen-Bara*. Tańczyli w Belgii, Danii, Francji, Holandii, Luksemburgu, Republice Federalnej Niemiec, Szwajcarii, Bułgarii oraz Jugosławii. Zdobywali nagrody, m.in. w Paryżu, Brukseli, Amsterdamie, Madrycie. W 1984 r. wystąpili w Watykanie przed Janem Pawłem II. Za zaangażowanie na rzecz kultury Zenon Hajduga został w 1985 r. odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Zenon Hajduga pracował nie tylko jako artysta, ale – zgodnie ze swoim wykształceniem – także jako ekonomista. W pierwszej połowie lat 80. ubiegłego wieku był dyrektorem administracyjnym Opery i Operetki w Krakowie, potem dyrektorem Teatru Cirkot 2. Pracował z Tadeuszem Kantorem, prowadził administrację teatru i jednocześnie występował na scenie.

Po zakończeniu kariery artystycznej został dyrektorem administracyjnym krakowskich teatrów, m.in. Starego Teatru im. H. Modrzejewskiej. Barbara Hajduga angażowała się w działalność charytatywną. Z jej inicjatywy powstał w Krynicy pomnik Jana Kiepury, który małżeństwo w części sfinansowało.

Państwo Hajdugowie postanowili wesprzeć opiekę senioralną w Krakowie i przekazali znaczne oszczędności na dofinansowanie budowanego przez Gminę Miejską Kraków nowego pawilonu Domu Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów. Przy zachowaniu proporcji, trudno nie doszukać się analogii do państwa Helclów, którzy pod koniec XIX wieku wybudowali wspólny obiekt w celu zapewnienia pomocy osobom ubogim, czym zapoczątkowali funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej ich imienia.

Państwo Hajdugowie angażowali się w pomoc dzieciom i osobom starszym, wspierali finansowo wiele organizacji charytatywnych w Krakowie i poza nim. W 2015 r. zostali laureatami XVI edycji konkursu o tytuł Filantropa Krakowa.

Pani Barbara odeszła nagle w styczniu 2017 r.

14 czerwca 2018 r., podczas uroczystego otwarcia nowego pawilonu DPS, Prezydent Miasta Krakowa uhonorował pana Zenona i pośmiertnie panią Barbarę Odznaką Honoris Gratia. Pan Zenon nadal wspiera Dom Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów. Na wyposażenie nowego pawilonu podarował zabytkowe pianino, w miarę możliwości przekazuje mieszkańcom i pracownikom bilety na koncerty.

Po odsłonięciu tablicy pamiątkowej przez Zenona Hajdugę i Zastępcę Prezydenta Krakowa ds. Polityki Społecznej i Komunalnej Andrzeja Kuligę zaproszeni goście oraz mieszkańcy domu obejrzeni występ Bożeny Zawisłak-Dolny oraz Witolda Wrony i Jakuba Oczkowskiego. Przed koncertem Łukasz Lech wspominał panią Barbarę. Na uroczystość przybyli m.in.: przedstawiciele Urzędu Miasta Krakowa, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Rady Miasta Krakowa, Rady Dzielnicy I, przyjaciele państwa Hajdugów.

Dziękujemy za udział w ważnej dla nas uroczystości.

DPS Helclów

DZIAŁAM, WIĘC JESTEM OBYWATELSKOŚĆ DZIECI I MŁODZIEŻY

Rok szkolny 2019/2020 będzie dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 7 im. Wojska Polskiego w Krakowie obfitował w wydarzenia rozwijające i wzmacniające ich kompetencje społeczne i obywatelskie.

A wszystko za sprawą projektu „Działam, więc jestem. Obywatelskość dzieci i młodzieży”, realizowanego przez Fundację Inicjatyw Twórczych i Społeczno-Edukacyjnych KURDYBANEK w partnerstwie z SP nr 7.

Projekt jest finansowany przez Narodowy Instytut Wolności ze środków

Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich 2019. Jego celem jest zwiększenie kompetencji społecznych i obywatelskich dzieci i młodzieży oraz przygotowanie ich do trwałego podejmowania aktywności na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej.

Uczniowie będą uczestniczyć w cyklu warsztatów „Działam, więc jestem”. Zdobyte kompetencje będą mogli wykorzystać, przygotowując i realizując miniprojekty, które będą angażować klasy w przyglądanie się rzeczywistości, analizowanie jej potrzeb i odpowiadanie na nie przez konkretne działania.

Dla chętnych powstanie przestrzeń do wspólnego i stałego działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, czyli **Klub Inicjatyw Społecznych**.

Swoje spostrzeżenia i pomysły młodzież będzie mogła wyrażać przez udział w **konkursie na logo i hasło** inspirujące do działalności obywatelskiej, przez film na **warsztatach filmowych „Społeczność okiem kamery”** oraz przez obraz sceniczny, przygotowując spektakl w trakcie **warsztatów Teatru Forum**.

Do udziału w projekcie zapraszamy również dorosłych członków społeczności lokalnej. Chętni będą mogli zaangażować się m.in. w **Wieczór Opowieści i Teatr ze Społecznością**.

Dodatkowo zapraszamy rodziców i nauczycieli do udziału w **warsztatach „Uważny dialog: rodzic-dziecko”** i **„Jak towarzyszyć uczniom w edukacji obywatelskiej?”**.

Wspólnym mianownikiem tych działań będzie kształcenie współdziałania, wrażliwości na potrzeby grupy, reagowania i podejmowania inicjatyw, pokazywanie wartości angażowania się w życie społeczne.

Chcemy, by beneficjenci projektu (uczniowie, nauczyciele, rodzice, społeczność lokalna) dzięki nabytym kompetencjom lepiej współdziałali w grupie, byli wrażliwsi na potrzeby rówieśników i środowiska społecznego, poznali pracę metodą projektową, byli gotowi do współdecydowania i współdziałania na rzecz dobra wspólnego.

Anna Ćwiklińska

Fundacja Inicjatyw Twórczych
Społeczno-Edukacyjnych KURDYBANEK

O G Ł O S Z E N I E

PIOSENKA AKTORSKA nowość w ofercie zajęć Centrum Młodzieży

Jak co roku Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana przygotowało bogatą ofertę zajęć artystycznych, edukacyjnych oraz sportowych dla dzieci i młodzieży.

Jedną z całkiem nowych propozycji jest Piosenka aktorska dla młodzieży w wieku 13–18+ lat. CM zaprasza wszystkich, którzy są miłośnikami śpiewu, do zapoznania się ze szczegółowym programem zajęć, podczas których oprócz rozwijania swoich umiejętności wokalnych, uczestnicy będą mieć także możliwość podniesienia kwalifikacji aktorskich oraz budowania świadomości scenicznej.

Kontakt z instruktorem:
kpominan@cmjordan.krakow.pl

Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana mieści się przy ul. Krupniczej 38. Jest to największa w Krakowie placówka wychowania pozaszkolnego. Każdego roku wspomaga rozwój kilkuset wychowanków miesięcznie. Zajęcia prowadzone są w różnych grupach wiekowych, na różnym stopniu zaawansowania i w dogodnych godzinach, także w sobotę.

Szczegółowe informacje o całej ofercie i zapisach znajdują się na stronie www.cmjordan.krakow.pl.

Wydawca: Rada Dzielnicy I Stare Miasto

Adres redakcji: Biuro Rady Dzielnicy I, Rynek Kleparski 4,
tel. +48 12 421 41 66, e-mail: rada@dzielnica1.krakow.pl,
www.dzielnica1.krakow.pl

Kraków 2019, ISSN 2657-8344, nr 7–8

Nakład: 8000 egzemplarzy.

Autorzy tekstów nie otrzymują honorariów.

Redaktor naczelny: Tomasz Daros

Redaktor prowadząca: Marta Chlanda

Redakcja techniczna: DoLasu | Pracownia Graficzna

Druk: Wydawnictwo-Drukarnia Ekodruk s.c., ul. Wielicka 250
30-663 Kraków, tel. 12 267 36 60

Radość Pasja Endorfiny

Centrum Młodzieży
na Krupniczej 38

zajęcia artystyczne, naukowe i sportowe
wydarzenia i festiwale
rodzinny ogród i miejsce spotkań

CENTRUM MŁODZIEŻY – JEDNOSTKA OŚWIATOWA MIASTA KRAKOWA